

Tržište opreme za klimatizaciju 2014. i 2015. godine

NEGDJE PAD, A NEGDJE STAGNACIJA ILI TEK MANJI PORAST

Prema podacima uglednog japanskog stručnog časopisa 'Jarn', na tržištu opreme i uređaja za klimatizaciju u protekle dvije godine nije se dogodilo ništa dramatično. Ipak, ako se promotre podaci o prodaji malih uređaja za klimatizaciju u 2015. godini, jasno se vidi da ona pada širom svijeta, a kada se pak radi o prodaji i prometu velikih uređaja za klimatizaciju na europskom tržištu, oni uglavnom stagniraju i njihov je rast tek sporadičan.

Analize japanskog stručnog časopisa 'Jarn' neza-mjenjive su ako se želi poznavati trendove u području tehnike hlađenja i klimatizacije. Tako se svake godine u tom poznatom časopisu redovito objavlju analize tržišta pojedinih uređaja i opreme za hlađenje i klimatizaciju u raznim zemljama i područjima svijeta ili u cijelom svijetu. No, ako se pogledaju analize za protekle dvije godine, može se zaključiti da se svojevrsan 'boom', do

kojeg je dolazilo u ranijim godinama teško može ponovno dogoditi. Uostalom, kada se radi o prodaji malih uređaja za klimatizaciju (prozorskih uređaja, split sustava, multisplit sustava, sustava s promjenjivim volumenom radne tvari), odmah je jasno da je ona na svjetskoj razini u 2015. smanjena u odnosu na 2014. godinu. Istodobno, ako se promotri samo europsko tržište velikih uređaja za klimatizaciju (rashladnika, ventilokonvektora,

klima-komora), vidi se da i tu nema nekih značajnijih pomaka, odnosno da u većini zemalja prodaja i promet stagniraju.

Svjetsko tržište malih uređaja za klimatizaciju

Pod pojmom 'mali uređaji za klimatizaciju' u analizama 'Jarna' podrazumijevaju se prozorski klima-uređaji, zatim klima-uređaji u split i mono-split izvedbama te sustavi s promjenjivim volumenom radne tvari (VRV ili VRF sustavi). Pri tome je njihova prodaja, promatrajući cijelo svjetsko tržište, u 2015. smanjena za 3,6% u odnosu na 2014. i to je prvi takav pad nakon 2012. godine. Dakle, širom svijeta je 2015. prodano 101 milijun takvih uređaja, dok ih je godinu dana ranije ukupno prodano 105,2 mil uređaja. Kao glavne razloge za smanjenje prodaje, stručnjaci 'Jarna' ističu loše gospodarske uvjete, ali i hladnija ljeta u najvažnijim tržištima za takve uređaje.

Primjerice, prodaja je u tom području u Kini u 2015. u odnosu na 2014. godinu pala za 8,7%, odnosno prodano je oko 38,3 mil. uređaja, a slično se dogodilo u Sjevernoj i Južnoj Americi.

Za razliku od toga, vrijedi se prisjetiti svojevrsnog 'booma' koji se dogodio 2009. - 2011. godine, kada se prodaja povećavala po godišnjoj

stopi od čak 30% pa je sa 74 mil. uređaja u 2009. povećana na 97. mil. uređaja u 2011. godini. Za razliku od toga, već 2012. je primijećeno smanjenje prodaje i prodano je 96 mil. uređaja, da bi sljedeće godine prodaja ipak značajnije porasla i to na 103 mil. uređaja, kada je ujedno prvi put na svjetskom tržištu prekoračena granica od 100 mil. prodanih uređaja u jednoj godini.

No, zanimljivo je da je unatoč padu prodaje u 2015. u odnosu na 2014. godinu nastavljeno ne samo povećanje proizvodnje, već i proširivanje proizvodnih kapaciteta u tvornicama širom svijeta pa se s pravom postavlja pitanje što će se dogoditi zbog tako velike ponude klima-uređaja na tržištu. Doduše, odgovor je jasan: slijedeći zakone ponude i potražnje, doći će do pada cijena (iako to proizvođači i trgovci vjerojatno ne žele čuti, mada bi ga svakako morali biti itekako svjesni).

Europsko tržište malih uređaja za klimatizaciju

Analiza pod naslovom 'Svjetsko tržište rashladnika i velike opreme za klimatizaciju' objavljena je u 'Jarnu' potkraj 2015. i obuhvatila je podatke o prodaji i prometu rashladnika, ventilokonvektora i klima-komora za 2014. godinu. No, od svih zemalja svijeta, zanimljivo je promotriti stanje na tržištu pojedinih europskih zemalja koje su karakteristične kada je riječ o tim uređajima. Radi se o Njemačkoj, Francuskoj, Velikoj Britaniji, Italiji, Španjolskoj, Rusiji i Turskoj (tablice 1 - 3).

U svakom slučaju, po prometu velikih uređaja za klimatizaciju u 2014. godini na prvom mjestu u Europi bila je Njemačka (845 mil. dolara), na koju otpada čak 30% ukupnog prometa u Europi, a zatim slijede Velika Britanija (455 mil. dolara), Italija (440 mil. dolara), Rusija (400 mil. dolara) i Francuska (335 mil. dolara), dok Turska (180 mil. dolara) i Španjolska (156 mil. dolara) za njima prilično zaostaju. Pri tome treba reći, da prema preliminarnim podacima za 2015. na tržištima svih tih zemalja nije došlo do značajnijih padova, ali ni porasta u odnosu na 2014. godinu, a jedina je iznimka Rusija gdje je promet pao za gotovih 25%, čemu su najvjerojatniji razlog sankcije Zapadnih zemalja uvedene zbog sad već notornog upletanja u ukrajinsku krizu.

Kada je riječ o rashladnicima, ukupni promet u tom području u 2014. godini u cijeloj Europi iznosio je 1,61 milijardu dolara, što znači da je nastavljen trend pada iz prethodnih godina. Naime, dok je 2013. promet iznosio 1,64 mlrd. dolara, u 2012. godini je iznosio 1,86 mlrd. dolara. No, to se ne bi moglo zaključiti ako bi se u obzir uzimalo samo sedam spomenutih, karakterističnih zemalja, u kojima je, ukupno gledano, došlo do povećanja prometa za oko 6,4%, odnosno s

Tablica 1
Podaci o prometu rashladnika vode u sedam karakterističnih europskih zemalja u 2013. i 2014. godini

godine	zemlje						
	Francuska	Italija	Njemačka	Rusija	Španjolska	Turska	Velika Britanija
	promet, mil. dolara						
2013.	166	222	210	132	74	71	146
2014.	166	247	209	130	90	96	148

Tablica 2
Podaci o prometu i prodaji klima-uređaja u sedam karakterističnih europskih zemalja u 2013. i 2014. godini

godine	zemlje						
	Francuska	Italija	Njemačka	Rusija	Španjolska	Turska	Velika Britanija
	promet, mil. dolara						
2013.	-	85	587	-	36	-	252
2014.	116	102	592	225	35	59	264
-	prodaja, broj uređaja						
	Francuska	Italija	Njemačka	Rusija	Španjolska	Turska	Velika Britanija
	prodaja, broj uređaja						
2013.	11 000	15 700	-	50 000	-	8700	18 300
2014.	11 000	-	-	46 000	-	-	18 000

1,021 mlrd. dolara na 1,086 mlrd. dolara. Pri tome je promet gotovo konstantan ostao u Njemačkoj, Francuskoj, Velikoj Britaniji i Rusiji, dok je značajno povećan u Turskoj (za 35%), Španjolskoj (za 22%) i Italiji (za 11%). Kada se pak radi o broju prodanih uređaja, treba reći da analiza 'Jarna' s kraja 2015. godine nije obuhvatila i te podatke.

Promet u području klima-komora u 2015. u Europi je u odnosu na prethodnu godinu bio gotovo konstantan jer je iznosio je 2,122 mlrd. dolara, dok je 2013. bio 2,137 mlrd. dolara. Ako se pak promatra samo promet u spomenutih sedam zemalja, na njih otpada čak 65% ukupnog prometa, što znači da je u njima na prodaji klima-komora ostvareno 1,393 mlrd. dolara. Ujedno je u promet u tim zemljama u odnosu na 2013. godinu povećan za oko 1,5%, pri čemu je najveće povećanje prometa ostvareno u Italiji (za 20%), Velikoj Britaniji (za 5%) i Njemačkoj (za 1%), dok je promet smanjen u Rusiji. Kada se pak radi o 'ostalim' europskim zemljama koje su u 2014. godini bila značajnija tržišta za klima-komore, vrijedi izdvojiti skandinavske zemlje, Austriju, Švicarsku i Poljsku.

Konačno, promet u području ventilokonvektora u europskim je zemljama u 2014. iznosio 461 mil. dolara, što znači pad za 1,3% u odnosu na

Tablica 3

Podaci o prometu i prodaji ventilokonvektora u sedam karakterističnih europskih zemalja u 2013. i 2014. godini

godine	zemlje						
	Francuska	Italija	Njemačka	Rusija	Španjolska	Turska	Velika Britanija
	promet, mil. dolara						
2013.	-	85	53	-	23	-	-
2014.	54	91	44	44	22	25	43
-	prodaja, broj uređaa						
2013.	126 000	289 000	78 000	116 000	49 000	121 000	52 000
2014.	128 000	300 000	63 000	100 000	53 000	120 000	51 000

2013. godinu, kada je iznosio 484 mil. dolara. Pri tome je do povećanja prometa i prodaje, kada se promatra samo sedam karakterističnih zemalja, došlo u Italiji (promet veći za 7%), Španjolskoj (prodaja veća za 8,2%) i Francuskoj (prodaja veća za 1,6%), dok je do pada došlo u Njemačkoj (prodaja manja za 19,2%, a promet manji za čak 17%) i u Rusiji (prodaja manja za 14%).

U svakom slučaju, čini se i da i kada je riječ o prometu i prodaji opreme za klimatizaciju na svjetskom tržištu vrijedi stara poslovice: 'Kad nekome smrkne, nekome svane.' ■

Izvornik: CCI.Zeitung 02/2016